

Sofija Miloradović

Institut za srpski jezik SANU

Beograd, Srbija

nesoni2@mts.rs

Uz drugo izdanje rečnika odevne kulture u Kanalskoj dolini

Terminološki rečnik odevne kulture slovenačke manjine naseljene u Kanalskoj dolini (Italija): *Shranli smo jih v bančah: Slovarski prispevek k poznavanju oblačilne kulture v Kanalski dolini = Contributo lessicale alla conoscenza dell'abbigliamento in Val Canale* [avtor / autore Karmen Kenda-Jež], Ukve – Ljubljana, 2007, predstavljen u prethodnome broju *Slovenike*, doživeo je 2015. godine svoje drugo, unekoliko prošireno i dopunjeno izdanje: Kenda-Jež, Karmen, Žejn, Andrejka (prevajalec, urednik), Weiss, Peter (prevajalec, urednik, recenzent), Bergmann, Hubert (prevajalec, urednik): *Shranli smo jih v bančah: slovanski prispevek k poznavanju oblačilne kulture v Kanalski dolini = contributo lessicale alla conoscenza dell'abbigliamento in Val Canale*. 2., popravljena in razširjena izd. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU: = Casa editrice CRS, CRS ASSA, 2015. 97 str., ilustr.

Kratak predgovor drugom izdanju sačinila je predsednica Slovenačkog kulturnog centra Planika, Nataša Gliha Komac, koja je u njemu navela da je ovaj dragoceni doprinos poznavanju odevne kulture u Kanalskoj dolini dodatno i „dokaz jezikovne pestrosti območja“.

Karmen Kenda-Jež, priznati slovenački dijalektolog i autor rečnika, pomogla nam je u pripremi ovoga teksta nekolikim podacima. Drugo izdanje terminološkog rečnika rađeno je na osnovu terenskih istraživanja koja su se nakon perioda 2003–2007 odvijala i 2014. godine. U njemu je dopunjena dijalekatska (tj. leksička) građa i tzv. dokumentarni odeljak, u kome se nalaze podaci iz poslednjih svezaka rečnika *Tezaver slovenskega ljudskega jezika na Koroškem* i iz rečnika ukovškog govora Alesandra Omana – *Naša špraha*. *Shranli smo jih v bančah* u ovome izdanju sadrži 657 odrednica, koje su nastale na osnovu čak oko 1.400 audio-fragmenata, načinjenih u tri naselja u

Kanalskoj dolini. Odevni predmeti i njihova imenovanja svedoče o tradiciji i modernosti na planu datog segmenta materijalne kulture, o interkulturnim spregama na ovom području, a ponajviše od svega – o neumitnom iščezavanju narodnog govora.

U okviru ovoga izdanja rečnika nalazi se još desetak veoma kvalitetnih fotografija, a komentar dat ispod jedne od njih navodimo kao primer načina predstavljanja sakupljene zvučne građe: *Ta oženjene žene sa na gwabi nasile na zwa liəpa avba, čərna m pa zwata. / Poročene ženske so na glavi nosile zelo lepo avbo, črno in zlato. / Le donne sposate indossavano cuffie molto belle, nere e d'oro.* Leksički repertoar predstavljen je čak trojezično – s ekvivalentima na književnom slovenačkom, italijanskom i nemačkom jeziku. O načinu na koji je ovaj rečnik ustrojen pisali smo detaljnije u našem prethodnom tekstu.

Tekst *Oblačila naših dedkov in babic* (= *Odeća naših deka i baka*) na početku rečnika, pripovedača Marije Mošic (Maria Moschitz), završava se jednom nostalgичnom rečenicom, koja može biti i svojevrstan moto ovog leksikografskog dela (dat ovde na slovenačkom književnom jeziku): *Naši predniki niso imeli toliko oblek, kot jih imamo mi, pa nobena obleka, kar jih mi nosimo danes, ni tako dobro in lepo narejena kakor tiste od včasih.*